

Gäller för: Verksamhet Radiologi barn

Giltig från: 2024-10-03

Innehållsansvar: Linda Bagheri, (linba35), Röntgensjuksköterska

Giltig till: 2026-10-03

Granskad av: Mela Brink, (melbr), Överläkare

Godkänd av: Yvonne Simrén, (yvosi1), Verksamhetschef

Gastrografin vid subileus-ileus hos barn med cystisk fibros, CF

Syfte

Behandling av subileus eller ileus hos patienter med cystisk fibros, CF.

Bakgrund

Patienter med CF har en ökad risk för ileus på basen av segt tarminnehåll som orsakar partiellt eller totalt stopp i distala ileum och/eller colon. CF-patienter kan redan som nyfödda debutera med mekoniumileus.

Colonlavemang med gastrografin/acetylcystein är i första hand en behandling där man på klinisk grund och rtg buköversikt ställt diagnosen subileus/ileus. Syftet är att lösa den fecesplugg som orsakar stoppet. Gastrografin är hyperosmolärt, drar vätska in i tarmen och kan lossa pluggen från tarmväggen.

Ibland kan även gastrografin per oralt hjälpa till att lösa tarmhindret.

Arbetsbeskrivning

Patienten handläggs av medicinare eller CF-läkare och ev kirurg. Vid buksymptom utan kräkningar behandlas patienten ibland av kliniker med Laxabon per oralt utan radiologisk inblandning.

Om röntgen tunntarmspassage önskas ska Gastrografin ges p.o utan spädning. Kontrasten ges på vårdavdelning och någon genomlysning behövs inte.

Om patienten dessutom kräks och har tecken på sub-/ileus på BÖS behöver behandling ges i form av colonlavemang i genomlysning av röntgenläkare.

Patienten ska ha pågående IV vätskebehandling i underhållsdos både när Gastrografin ges p.o eller rektalt.

Tunntarmspassage:

Gastrografin 370 mg/ml per oralt enl. följande:

Under 10 kg	25 ml
10-25 kg	50 ml
Över 25 kg	100 ml

Om patienten har svårt att få i sig kontrasten kan den ges i V-sond som sätts på vårdavd.

Bildtagning enl. Tunntarmspassage Standard men med första bild efter 1 tim, sen 2 tim osv.

Colonlavemang:

Gastrografinblandning enl. följande:

4 delar Gastrografin 370 mg/ml	t ex 100 ml	eller	200 ml
3 delar Ljummet vatten	t ex 75 ml	eller	150 ml
1 del Acetylcystein 200 mg/ml	t ex 25 ml	eller	50 ml

Acetylcystein levereras från vårdavdelningen

Lavemanget ges under genomlysning. Målet är att fylla hela colon inkl. terminala ileum där fecespluggen oftast har sitt 'maximum'. Maximal volym som kan ges av Gastrografinblandningen är 500 ml. Om man på större barn inte når terminala ileum med maxdosen 500 ml, fyller man på med Omnipaque 140 mg I/ml tills man når önskad nivå.

Rektalsonden tas bort och lavemanget ska kvarligga i tarmen när patienten går till avdelningen.

Granskare/arbetsgrupp

Marie Lyrfors   röntgensjuksköterska radiologi barn Område 1

Mela Brink   överläkare radiologi barn Område 1

Anders Lindblad   överläkare medicin barn Område 1

Matilda Bräutigam   överläkare kirurgi barn Område 1

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet Radiologi barn

Innehållsansvar: Linda Bagheri, (linba35), Röntgensjuksköterska

Granskad av: Mela Brink, (melbr), Överläkare

Godkänd av: Yvonne Simrén, (yvosi1), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9802-1816834204-1247

Version: 10.0

Giltig från: 2024-10-03

Giltig till: 2026-10-03